
VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2017)0050

Euroala eelarvesuutlikkus

Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon euroala eelarvesuutlikkuse kohta (2015/2344(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 55 kohaseid ühisarutelusid eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni vahel,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni ja majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning põhiseaduskomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A8-0038/2017),
- A. arvestades, et praegune poliitiline õhkkond ning esinevad majanduslikud ja poliitilised probleemid globaliseerunud maailmas eeldavad ELilt järjepidevaid ja kindlameelseid otsuseid ja meetmeid teatavates valdkondades, nagu sise- ja välisjulgeolek, piirikaitse ja rändepoliitika, ELi naabruse stabiliseerimine, majanduskasv ja töökohad, eelkõige võitlus noorte töötuse vastu, ja ÜRO 2015. aasta kliimamuutuste konverentsi kokkulepete rakendamine;
- B. arvestades, et pärast euro edukat kasutuselevõtmist on ilmnenud, et euroalal puudub sidusus, poliitiline koostöö ja peremehetunne;
- C. arvestades, et euroala peab eri kriiside ja ülemaailmsete probleemide tõttu tegema integratsioonis võimalikult kiiresti kvalitatiivse hüppe;
- D. arvestades, et ühise vääringu alal osalemiseks on vaja ühiseid vahendeid ja solidaarsust Euroopa tasandil ning kohustuste ja vastutuse võtmist iga osaleva liikmesriigi poolt;
- E. arvestades, et usaldus euroala sees tuleb taastada;
- F. arvestades, et vaja on laiahaardelist käsitlust kajastavat ja üksikasjalikult koostatud kava, et saada ühisest vääringust täit kasu, tagades samas selle jätkusuutlikkuse ja saavutades stabiilsuse ja täieliku tööhõive eesmärgid;
- G. arvestades, et see hõlmab pangandusliidu kokkulepitud lõpuleviimist, tugevdatud

fiskaalraamistikku, mis suudab vastu panna šokkidele, aga ka stiimuleid majanduskasvu soodustavatele struktuurireformidele, mis täiendavad praeguseid rahapoliitikameetmeid;

- H. arvestades, et fiskaalsuutlikkus ja sellega seotud lähenemisreeglistik on ülitähtsad elemendid selle ettevõtmise jaoks, mis saab olla edukas ainult siis, kui vastutus ja solidaarsus on tihedalt seotud;
- I. arvestades, et fiskaalvõimekuse saavutamine euroalal on ainult üks osa suurest pildist ning see peab käima käsikäes Euroopa uuesti loomise selge vaimuga selle liikmete ja euroalaga ühinejate hulgas;
- 1. võtab vastu järgmise kava:

i. Üldpõhimõtted

Suveräänsuse asetamiseks rahapoliitikast kõrgemale on vaja alternatiivseid kohandamismehhanisme, nagu majanduskasvu soodustavate struktuurireformide rakendamine, ühtne turg, pangandusliit ja kapitaliturgude liit, et luua turvalisem finantssektor ja fiskaalvõimekus, mis suudaks tulla toime makromajanduslike šokkidega ning suurendada liikmesriikide majanduse konkurentsivõimet ja stabiilsust, et muuta euroala optimaalseks valuutapiirkonnaks.

Lähenemine, hea valitsemistava ja tingimuslikkus, mida jõustatakse institutsioonide kaudu, kes on demokraatlikult vastutavad euroala ja/või riiklikul tasandil, on võtmetähtsusega, eelkõige pidevate ümberpaigutamiste, moraalariski ja jätkusuutmatu avaliku riski jagamise vältimiseks.

Kui fiskaalvõimekuse ulatus ja usaldusväärsus suurenevad, aitab see taastada euroalal finantsturu usalduse riigi rahanduse jätkusuutlikkuse vastu, võimaldades põhimõtteliselt kaitsta paremini maksumaksjaid ning vähendada avaliku ja erasektori riski.

Fiskaalvõimekus hõlmab Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) ja konkreetset täiendavat euroala eelarvesuutlikkust. Eelarvesuutlikkus luuakse ESMile lisaks ja ESMi kohaldamist mingilgi viisil piiramata.

Esimese sammuna peaks konkreetne euroala eelarvesuutlikkus olema osa liidu eelarvest, ületades mitmeaastase finantsraamistiku praegusi ülemmäärasid, ja seda peaksid rahastama euroala ja muud osalevad liikmed tuluallikast, milles lepivad kokku osalevad liikmesriigid ning mida tuleb käsitada uue sihtotstarbelise tuluna ja tagatistena; kui fiskaalvõimekus on muutunud stabiilseks, saaks seda rahastada omavahenditest, järgides soovitusi, mis on esitatud Monti aruandes Euroopa Liidu rahastamise kohta tulevikus.

ESMi, mis jätkab seniste ülesannete täitmist, tuleks arendada edasi ja see tuleks muuta Euroopa Valuutafondiks, millel on piisav laenu andmise ja võtmise võimekus ja selgelt määratletud mandaat, et see oleks võimeline vastu seisma asümmeetrilistele ja sümmeetrilistele šokkidele.

ii. Euroala lähenemise ja stabiliseerimise fiskaalvõimekuse kolm sammast

Fiskaalvõimekus peaks täitma kolme eri ülesannet:

- esiteks tuleks struktuurireformide edendamiseks, majanduse ajakohastamiseks ja iga liikmesriigi konkurentsivõime parandamiseks ning euroala vastupanuvõime tugevdamiseks stimuleerida majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist euroalal, aidates nii kaasa ka liikmesriikide võimele seista vastu asümmeetrilistele ja sümmeetrilistele šokkidele;
- teiseks tekitavad euroala liikmesriikide äriotsustustes esinevad erinevused, mis on tingitud struktuurilistest erinevustest või üldisest majanduslikust haavatavusest, vajaduse tegeleda asümmeetriliste šokkidega (olukord, kus mingi majandussündmus mõjutab üht majandust rohkem kui teist, näiteks kui mingi välise šoki tagajärjel, mille üle liikmesriigil puudub kontroll, langeb nõudlus järsult ühes liikmesriigis, aga mitte teistes);
- kolmandaks tuleks tegeleda sümmeetriliste šokkidega (olukord, kus majandussündmus mõjutab kõikide riikide majandust ühtemoodi, näiteks nafta hinna muutus euroala riikides), et tugevdada euroala kui terviku vastupidavust.

Nende eesmärkide valguses on vaja kaaluda, millised ülesanded on täidetavad liidu praeguses õigusraamistikus ja millisteks on vaja kohandada või muuta aluslepingut.

1. samm: lähenemisreeglistik

Praeguses majandusolukorras on vaja paralleelselt eelarve konsolideerimisega investimisstrateegiat ning vastutuse võtmist, mis väljendub majanduse juhtimise raamistiku järgimises.

Lisaks stabiilsuse ja kasvu paktile tuleks lähenemisreeglistikus, mis võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse teel ja riigipõhiseid soovitusi arvesse võttes, keskenduda viieaastase perioodi jooksul lähenemiskriteeriumitele, mis puudutavad maksustamist, tööturгу, investeringuid, tootlikkust, sotsiaalset ühtekuuluvust ning avaliku sektori haldus- ja head valitsemis-suutlikkust kehtivate aluslepingute raames.

Majanduse juhtimise raamistikus peaks vastavus lähenemisreeglistikule olema fiskaalvõimekuses täieliku osalemise tingimus ja iga liikmesriik peaks esitama ettepanekud selle kohta, kuidas lähenemisreeglistiku kriteeriume täita.

Euroala fiskaalvõimekust peaks täiendama euroala riikide pikaajaline võlgade jätkusuutlikkuse ja võlakoormuse vähendamise strateegia, mis edendaks nende riikide majanduskasvu ja investeringuid ning alandaks üldiseid refinantseerimise kulusid ja võlgade/SKP suhet.

2. samm: asümmeetrilistele šokkidele reageerimine

Kuna euroala liikmesriigid on omavahel tugevalt integreerunud, ei saa terve euroala stabiilsusele mõju avaldavaid asümmeetrilisi šokke täielikult välistada, kuigi on tehtud suuri pingutusi liikmesriikide poliitika kooskõlastamiseks, lähendamiseks ja jätkusuutlike struktuurireformide elluviimiseks.

Euroopa stabiilsusmehhanismi ja Euroopa Valuutafondi abil toimuvale stabiliseerimisele peaksid lisanduma automaatsed šokile reageerimise mehhanismid.

Stabiliseerimine peab soodustama häid tavaid ja hoidma ära moraalariski.

See süsteem peab hõlmama selgeid eeskirju võimalike maksete ja tagasimaksete ajakava kohta ning selle suurus ja rahastamismehhanismid peavad olema selgelt määratletud, samas peab selle mõju olema pikema tsükli vältel eelarvele neutraalne.

3. samm: sümmeetrilistele šokkidele reageerimine

Tulevased sümmeetrilised šokid võivad destabiliseerida kogu euroala, sest euroalal puuduvad veel vahendid, mis on vajalikud selleks, et tulla toime võimaliku järgmise, eelmisega võrdse ulatusega kriisiga.

Väikesest sisenõudlusest tingitud sümmeetriliste šokkide puhul ei saa rahapoliitika üksi majanduskasvu elavdada, eriti olukorras, kus intressimäär on null. Euroala eelarve peaks olema piisavalt suur, et nendele sümmeetrilistele šokkidele reageerida, rahastades investeringuid, mille eesmärk on nõudluse suurendamine ja täieliku tööhõive saavutamine vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 3.

iii. Juhtimine, demokraatlik vastutus ja kontroll

Euroala majanduse juhtimises tuleks eelkõige kohaldada ühenduse meetodit.

Euroopa Parlamendil ja riikide parlamentidel peaks olema uuendatud majanduse juhtimise raamistikus suurem roll, et tugevdada demokraatlikku vastutust. See hõlmab riikide suuremat isevastutust Euroopa poolaasta eest ja parlamentidevahelise konverentsi reformi, nagu on ette nähtud fiskaalkokkuleppe artiklis 13, et anda sellele parlamentaarse ja avaliku arvamuse tugevdamiseks rohkem sisu. Isevastutuse parandamiseks peaksid riikide parlamendid kontrollima riikide valitsusi, täpselt nii nagu Euroopa Parlament peaks kontrollima Euroopa täidesaatvaid asutusi.

Eurorühma esimehe ning majandus- ja rahandusküsimuste voliniku ametikohad võiks ühendada ning sellisel juhul nimetaks komisjoni president selle voliniku komisjoni asepresidendiks.

Komisjoni majandus- ja rahandusküsimuste volinik peaks kandma täielikku demokraatlikku vastutust ja talle tuleks anda kõik vajalikud vahendid ja võimalused kehtiva majanduse juhtimise raamistiku kohaldamiseks ja jõustamiseks ning euroala arengu optimeerimiseks koostöös euroala liikmesriikide rahandusministritega.

Euroopa Parlament peaks vaatama läbi oma eeskirjad ja korralduse, et tagada fiskaalvõimekuse täielik demokraatlik vastutus osalevatest liikmesriikidest pärit Euroopa Parlamendi liikmete suhtes;

2. palub:

- Euroopa Ülemkogul kehtestada hiljemalt Euroopa Ülemkogu kohtumisel Roomas (2017. aasta märtsis) eespool kirjeldatud suunised, sh euroala pikaajalise jätkusuutliku stabiliseerimise raamistik;
- komisjonil esitada 2017. aastal valge raamatu, mis sisaldaks tulevikku vaatavat keskset peatükki euroala kohta, ja asjakohased seadusandlikud ettepanekud, kasutades kõiki kehtivates aluslepingutes ette nähtud vahendeid, sh

lähenemisreeglistik, euroala eelarve ja automaatsed tasakaalustusmehhanismid, ning kehtestada nende meetmete rakendamiseks konkreetse ajakava;

3. teatab oma valmisolekust viia komisjoni ja Euroopa Parlamendi praeguse ametiaja lõpuks lõpule kõik seadusandlikud meetmed, mis ei nõua aluslepingute muutmist, ning teha ettevalmistusi aluslepingutes selliste muudatuste tegemiseks, mida on vaja keskpikas ja pikas perspektiivis, et jätkusuutlik euroala saaks võimalikuks;
4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, komisjonile, nõukogule, eurorühmale, Euroopa Keskpangale, Euroopa stabiilsusmehhanismi tegevdirektorile ja liikmesriikide parlamentidele.